

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/35/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6620200840
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6620200840.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ľubomíra Šablu ako členov senátu, v spore žalobcu Slovenská republika, v mene ktorého koná Slovenská správa ciest, so sídlom Miletičova 19, 826 19 Bratislava, IČO: 00 003 328, proti žalovanému Obec Ľuboreč, so sídlom Ľuboreč 138, 985 11 Halič, IČO: 00 316 202, zastúpeného advokátom JUDr. Róbertom Gombalom, so sídlom Ulica P. Rádayho č. 14/A, 984 01 Lučenec, o určenie vlastníckeho práva o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 21C/7/2020-252 z 29. septembra 2022, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie mení tak, že žalobca Slovenská republika je výlučným vlastníkom v podiele 1/1 a Slovenská správa ciest, IČO: 00 003 328, so sídlom Miletičova 19, 826 19 Bratislava je správcom pozemku nachádzajúceho sa v obci A. v katastrálnom území A. evidovaného na LV č. XXX ako parcela č. XXXX/X o výmere 20662 m2, zastavaná plocha a nádvorie.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobu o určenie, že Slovenská republika je vlastníkom a Slovenská správa ciest, IČO: 00 003 328, so sídlom Miletičova 19, 826 19 Bratislava je správcom pozemku nachádzajúceho sa v obci A. v katastrálnom území A. zapísaného ako parcela registra „E“ evidovaná na mape určeného operátu na LV č. XXX s parcelným číslom XXXX/X o výmere 20662 m2, zastavaná plocha a nádvorie (ďalej len „EKN parcela č. XXXX/X“ alebo „sporný pozemok“), súd prvej inštancie zamietol a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1 Žalobu o určenie vlastníckeho práva k EKN parcele č. XXXX/X v prospech Slovenskej republiky, v správe Slovenskej správy ciest odôvodnil žalobca tým, že Slovenská správa ciest je správcom pozemnej komunikácie I triedy č. I/75 podľa § 3d ods. 1 a § 3d ods. 5 písm. b) zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon), ktorá spája B. C. D. a prechádza intravilánom obce A., pričom sa v katastrálnom území obce A. nachádza na pozemku EKN parcele č. XXXX/X. Vlastnícke právo žalovaného k pozemku EKN parcele č. XXXX/X na LV č. XXX katastrálne územie A. bolo zapísané pri zápise registra obnovenej evidencie pozemkov (ďalej aj „ROEP“) podľa rozhodnutia Okresného úradu v Lučenci, odbor PPLH č. E/2002/00023 o schválení ROEP, iným titulom nadobudnutia vlastníckeho práva k EKN parcele č. XXXX/X žalovaný nedisponuje. Štátna cesta ležiaca na EKN parcele č. XXXX/X bola postavená v dávnej minulosti. Z mostných listov je zistiteľné, že štátna cesta pôvodne evidovaná ako cesta II/508 bola postavená niekedy v 30. rokoch 20. storočia a na cestu I triedy č. 75 bola prekvalifikovaná v 70. rokoch 20. storočia. Z vojenskej topografickej mapy vyplýva, že cesta ako verejná pozemná komunikácia cez obec A. a cez EKN parcelu č. XXXX/X prechádzala aj v období rokov 1957-1971. Cesta bola verejným (štátnym) majetkom. Verejný štátny majetok nebol zapisovaný do

pozemkovej knihy. Pri zápise ROEP došlo k nesprávnej aplikácii zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom (ďalej len zákon č. 180/1995 Z. z.), keď došlo k zápisu vlastníka – žalovaného na LV č. XXX podľa § 14 ods. 2 prvá a druhá veta a nepostupovalo sa podľa § 14 ods. 2 tretia veta tohto zákona, podľa ktorej do vlastníctva obce neprechádzajú pozemky, ktoré ku dňu účinnosti zákona sú v správe miestneho orgánu štátnej správy podľa osobitného predpisu. Cestné teleso ležiace na tomto pozemku bolo v správe štátu, konkrétne Okresnej správy ciest Lučenec. Jednoznačný údaj o užívateľovi pozemku EKN parcely č. XXXX/X podľa evidenčného listu č. XXX pre katastrálne územie A. v osobe Okresnej správy ciest Lučenec nebol pri zápise vlastníckeho práva žalovaného v rámci zápisu registra obnovenej evidencie pozemkov vzatý do úvahy. EKN parcela č. XXXX/X je cestným pozemkom, tvorí teleso cesty a ku dňu účinnosti zákona č. 180/1995 Z. z. bol pozemok pod štátnou cestou I/75, ktorý bol verejným majetkom v správe správcu cesty I triedy Okresnej správy ciest ako organizácie zriadenej Okresným národným výborom za účelom správy ciest v zmysle cestného zákona.

1.2 Pre prípad, že by touto argumentáciou neuspel žalobca tvrdil, že sa vlastníkom nehnuteľnosti Slovenská republika stala titulom vydržania vlastníckeho práva k EKN parcele č. XXXX/X, ktorú mal štát ako verejný neknihovaný majetok v oprávnenej držbe nepretržite od vybudovania cesty na pozemku ležiacej, čo bolo v 30. rokoch 20. storočia a najneskôr do zápisu ROEP v roku 2002. Žalovaný nikdy nezasahoval do výkonu užívacieho práva žalobcu, až v roku 2017 sa žalovaný voči žalobcovi domáhal vydania bezdôvodného obohatenia za užívanie parcely, ale vypratanie parcely nežiadal, z čoho je zrejmé, že žalovaný akceptuje využitie pozemku ako štátnej cesty.

1.3 Súd prvej inštancie považoval žalobu o určenie vlastníckeho práva podľa § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“) za prípustnú, naliehavý právny záujem na takejto určovacej žalobe za preukázaný a dôvodom pre zamietnutie žaloby bolo vecné posúdenie nároku na určenie vlastníckeho práva a vyhodnotenie obrany žalovaného v spore za dôvodnú, brániacu vyhoveniu žalobe o určenie vlastníckeho práva.

1.4 Z množstva listinných dôkazov vzťahujúcich sa k predmetu sporu súd prvej inštancie zistil, že Slovenská správa ciest ako rozpočtová organizácia bola zriadená Ministerstvom dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky dňom 01.01.1996 za účelom správy ciest I triedy a súvisiacich pozemkov vo vlastníctve štátu. Žalovaný je evidovaný na LV č. XXX katastrálne územie A. ako vlastník EKN parcely č. XXXX/X. Mostnými listami bolo preukázané, že na ceste I/75 bol most cez E. F. G. H. A. vybudovaný v roku 1932. Historickou vojenskou topografickou mapou mal súd preukázané, že cesta cez pozemok EKN parcelu č. XXXX/X viedla cez obec A. aj v období rokov 1957-1971. Správou Okresného úradu Lučenec bolo potvrdené, že žalovaný sa stal vlastníkom EKN parcely č. XXXX/X na základe rozhodnutia o schválení ROEP v intraviláne katastrálneho územia A. č. E/2002/00023 a zhotoviteľom ROEP bol tento pozemok vylustrovaný ako neknihovaná parcela a vlastnícke právo k nej určil podľa § 14 zákona č. 180/1995 Z. z. Žalobca sa domáhal nápravy vzniknutého stavu prostredníctvom konania o opravu chyby v katastrálnom operáte pred Okresným úradom Lučenec pod sp. zn. X 34/2019 bezúspešne. V konaní u Okresného úradu Lučenec sp. zn. X 34/2019 bolo preukázané, že EKN parcela č. XXXX/X je totožná s KKN parcelou č. XXXX/X. Na evidenčnom liste č. XXX bola Okresná správa ciest Lučenec zapísaná ako užívateľ tohto pozemku od roku 1989 do roku 2002. K zmene užívateľa pozemku na evidenčnom liste č. XXX katastrálne územie A. došlo na základe žiadosti sp. zn. Z-2588/2002, aby v súlade so zriaďovacou listinou zo 07.12.1995 sa vykonala zmena údajov v osobe užívateľa na Slovenskú správu ciest. Z príloh vo veci sp. zn. X 34/2019 mal súd prvej inštancie za preukázané, že EKN parcela č. XXXX/X bola neknihovaná parcela.

1.5 Z takto zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie vyvodil skutkový a právny záver, že žalobca je vlastníkom cesty I triedy I/75 ležiacej na EKN parcele č. XXXX/X. Žalovaný bol nesprávne zapísaný ako vlastník EKN parcely č. XXXX/X pri zápise registra obnovenej evidencie pozemkov podľa zákona č. 180/1995 Z. z. v dôsledku chybného aplikácie § 14 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z. z., keďže sa jednalo o pozemok, ktorý bol v čase účinnosti tohto zákona k 1. septembru 1995 v správe miestneho orgánu štátnej správy – Okresnej správy ciest (neskôr Slovenskej správy ciest). Rozhodnutie Okresného úradu v Lučenci o schválení registra obnovenej evidencie pozemkov (aj keď nesprávne rozhodnutie) sa považuje podľa § 7 ods. 4 zákona č. 180/1995 Z. z. za verejnú listinu, na základe ktorej katastrálny úrad zapísal údaje o vlastníkoch do katastra nehnuteľnosti tak, ako to v registri schválil príslušný orgán. Žalobca nemohol vydržať vlastnícke právo k EKN parcele č. XXXX/X podľa stredného Občianskeho zákonníka, keďže bol vlastníkom tohto pozemku ako verejného (neknihovaného) majetku zastavaného cestou I/75. Vlastný majetok žalobca vydržať nemohol.

1.6 Obranu žalovaného, že vydržal vlastnícke právo k EKN parcele č. XXXX/X podľa § 134 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník považoval súd prvej inštancie za dôvodnú. Predpokladom

oprávnenej držby je dobromyseľnosť držiteľa a uplynutie vydržacej doby. Žalovaný je právnickou osobou. Dobromyseľnosť takéhoto subjektu je preukázaná dobromyseľnosťou štatutárneho orgánu obce (starostu). Dobromyseľnosť starostov obce A. nebola žalobcom spochybňovaná, napriek tomu záver o dobromyseľnosti žalovaného nezaložil súd prvej inštancie len na neprotirečenie žalobcu, ale posudzoval dobromyseľnosť žalovaného na základe objektívnych skutočností. Žalovaný podľa názoru súdu prvej inštancie nadobudol EKN parcelu č. XXXX/X do svojej držby na základe rozhodnutia Okresného úradu v Lučenci z 30. apríla 2002, ktorým bol schválený register obnovenej evidencie pozemkov v katastrálnom území A. v dôsledku nesprávnej aplikácie § 14 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z. z. Žalovaný sa od 30. apríla 2002 oprávnenne domnieval, že na základe právoplatného rozhodnutia štátneho orgánu vlastnícke právo k tejto nehnuteľnosti nadobudol. Z konania žalovaného, ktorý v roku 2018 plánoval realizáciu stavby chodníka pozdĺž štátnej cesty I/75 na pozemku registra „C“ KN č. XXXX/X katastrálne územie A. zapísaného na LV č. XXX ako EKN parcela č. XXXX/X žiadal (ako stavebník) Slovenskú správu ciest o stanovisko k tomuto zámeru. Slovenská správa ciest udelila súhlasné stanovisko k stavbe, zmluva o dielo na vybudovanie chodníka bola uzavretá v roku 2020 a stavba aj zrealizovaná bola. Žalovaný bol účastníkom konania o vyhotovenie registra obnovenej evidencie pozemkov a na výzvu príslušného orgánu zaplatil aj príspevok na finančné zabezpečenie nákladov konania ROEP. Žalovaný eviduje EKN parcelu č. XXXX/X v súpise dlhodobého majetku pod inventárnym číslom 00017 už od 01.01.2003. V spore vedenom na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 10C/6/2018 sa žalovaný voči žalobcovi domáhal vydania bezdôvodného obohatenia za užívanie EKN parcely č. XXXX/X za obdobie od 30.01.2016 do 31.12.2017. V súdnom spise sp. zn. 10C/6/2018 je založená písomnosť, obsahom ktorej je vyjadrenie žalobcu (Slovenskej republiky, resp. orgánu konajúceho za ňu), že iniciuje legislatívnu zmenu a navrhuje uzatvoriť zmluvu o bezodplatnom prevode predmetnej nehnuteľnosti do vlastníckeho práva žalobcu (SR). Žalovaný sa o EKN parcelu č. XXXX/X s výnimkou štátnej cesty staral. Táto parcela svojou rozlohou prevyšuje stavbu cesty I triedy č. I/75, ktorej užívanie zabezpečoval žalobca. Týmito skutočnosťami bola preukázaná vôľa žalovaného nakladať s vecou ako vlastnou (tzv. držobná vôľa) a faktické ovládanie veci, právne panstvo nad vecou, z čoho súd prvej inštancie vyvodil, že minimálne 10 rokov bol žalovaný dobromyseľným držiteľom EKN parcely č. XXXX/X a právna vada vyvolaná rozhodnutím štátneho orgánu konajúceho v mene žalobcu nespôsobilá nedobromyseľnosť žalovaného. V prípade žalovaného ide o právny omyl v dôsledku chybného interpretácie právneho predpisu zo strany štátneho orgánu, ktorý schválil register obnovenej evidencie pozemkov. Žalovaný tento omyl nespôsobil. Za podstatnú skutočnosť súd prvej inštancie považoval aj presah pozemku oproti stavbe cestného telesa. Žalovaný ako držiteľ pozemku bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec patrí (§ 130 ods. 1 OZ), spôsoby nadobudnutia vlastníckeho práva podľa § 132 ods. 1 OZ sú uvedené len príkladmo a keď prvýkrát žalobca spochybnil vlastnícke právo žalovaného až v liste z 15.05.2017, uplynutím 10 ročnej vydržacej doby nadobudol žalovaný vlastnícke právo k EKN parcele č. XXXX/X už 30. apríla 2012.

1.7 Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie ustanovením § 255 ods. 1 C. s. p.

2. Žalobca v odvolaní proti tomuto rozsudku tvrdil, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ Civilného sporového poriadku). V úvode odvolania poukázal žalobca na judikatúru najvyšších súdnych autorít vzťahujúcu sa k otázke dobromyseľnosti držiteľa a splnenie podmienok vydržania a tvrdil, že žalovaný nesplnil predpoklady vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnosti podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že nebol oprávneným držiteľom nehnuteľnosti EKN parcely č. XXXX/X, nenakladal s vecou ako s vlastnou a práve žalobca nadobudol túto nehnuteľnosť zákonným spôsobom, ex lege. Žalovaný nikdy EKN parcelu č. XXXX/X od momentu zápisu jeho vlastníckeho práva na list vlastníctva ako vlastníka neužíval, nedisponoval s ňou, nebral z nej plody a úžitky, naopak rešpektoval nerušené užívanie tohto pozemku žalobcom, nespochybnil jeho využívanie ako cestného pozemku a nikdy nevyzval žalobcu na jeho vypratanie. Súd prvej inštancie za podstatnú skutočnosť v rozsudku označil, že cesta I/75 leží len na menšej časti EKN parcely č. XXXX/X. Toto konštatovanie súdu prvej inštancie je absolútne nesprávne, v rozpore s vykonaným dokazovaním a so skutočným stavom. Žalobca k stanovisku z 15.07.2020 predložil súdu ako dôkaz grafické znázornenie pozemku EKN parcely č. XXXX/X, z ktorého je zrejmé, že zásadná a nesporná väčšina plochy pozemku až na malé výčnelky spod cesty je zastavaná cestou I triedy I/75. Žalovaný toto tvrdenie nerozporoval. Už v stanovisku z 01.06.2022 žalobca upozornil, že zastavanosť pozemku pozemnou komunikáciou je potrebné posudzovať v súlade s § 1 ods. 3 a 4 zákona č. 135/1961 Zb. v spojení s ustanovením § 8 ods. 1 až 5 vyhlášky č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon), z ktorých vyplýva, že za pozemok pod

pozemnou komunikáciou nemožno považovať len pozemok pod samotným telesom cesty, ale aj aj pod jeho súčasťami označenými v týchto zákonných ustanoveniach. Záber z pozemku pod cestu I/75 je zrejmý aj z verejne dostupných geodetických portálov, ktorými je možné zobraziť katastrálnu mapu spoločne s ortofotomapou alebo satelitnou mapou s viditeľným záberom z pozemku pod cestu aspoň pokiaľ ide o samotné cestné teleso. Tvrdenie žalovaného, že sa staral o údržbu pozemku EKN parcely č. XXXX/X, nebolo ničím preukázané. Starostlivosť o túto parcelu nemohol žalovaný zabezpečovať, nakoľko údržba cesty I triedy a cestného pozemku je vyhradená cestným zákonom správcovi ciest I triedy, t. j. žalobcovi, ktorý ju aj vykonával. Prípadné pokosenie či odstránenie samonáletových drevín z minimálnej časti pozemku nemožno považovať za údržbu EKN parcely č. XXXX/X.

2.1 Dobromyseľnú držbu žalovaného odvodzuje súd prvej inštancie od chybného zápisu ROEP v katastri. Tento záver je v rozpore s právnym názorom vyjadreným v rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/85/2021 z 28.02.2022, ktorým rozhodoval odvolací súd v identickom prípade, kde krajský súd vyslovil, že bez presvedčenia osoby o konkrétnom spôsobe nadobudnutia vlastníckeho práva podľa § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa nemôže táto osoba z objektívneho hľadiska považovať za vlastníka pozemku len na základe toho, že jej vlastníctvo bolo potvrdené ROEP-om. Subjektívne presvedčenie žalovaného o tom, že je vlastníkom EKN parcely č. XXXX/X nevychádzalo z konkrétneho spôsobu nadobudnutia vlastníckeho práva podľa § 132 ods. 1 OZ, preto ho nemožno považovať za dobromyseľného v tom, že mu vlastnícke právo k pozemku patrí. Súd prvej inštancie si nesprávne vyložil stanovisko žalobcu na realizáciu chodníka pozdĺž cesty I/75. V liste č. SSC/7745/2018/6271/7306 z 21.03.2018 dal žalobca žalovanému súhlasné stanovisko pre realizáciu chodníka pozdĺž cesty I/75 na cestnom pozemku a na súčastiach cesty I/75 za dodržania žalobcom stanovených podmienok. Stavba chodníka bola realizovaná dosypaním násypového svahu a prekrytím cestnej priekopy. Cestný svah a cestná priekopa sú v zmysle § 1 cestného zákona a § 8 vyhlášky č. 35/1984 Zb. súčasťami cesty. Žalovaný teda nezriadil chodník na voľnom pozemku, ale na súčastiach cesty a cestnom pozemku. Výstavba chodníka nie je spôsobilá preukázať panstvo žalovaného nad vecou.

2.2 Ani evidencia pozemku v inventárnych súpisoch žalovaného nemôže suplovať nadobudnutie vlastníckeho práva podľa § 132 ods. 1 OZ a nepreukazuje držbu pozemku žalovaným, svedčí len o vedomosti žalovaného o existencii zápisu pozemku na list vlastníctva v jeho prospech ako vlastníka. Žalovaný nespochybnil, že žalobca v potrebnom rozsahu na zabezpečenie stavu zodpovedajúcu účelu, na ktorý je pozemná komunikácia určená, sa stará o pozemnú komunikáciu cesty I/75 vrátane jej prejazdneho úseku cez obec A.. Na podporu svojej argumentácie o nemožnosti nadobudnúť vlastnícke právo za rovnakých skutkových a právnych okolností označil žalobca rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 41Cob/72/2021. V uvedenej veci sa žalobca domáhal určenia vlastníckeho práva proti obci I., na ktorého bolo evidované vlastnícke právo k pozemku pod cestou na základe chybného zápisu ROEP-u. Aj Okresný súd Trnava vo veci sp. zn. 30C/7/2021 dospel k názoru, že pozemok zastavaný štátnou cestou v celom rozsahu ku dňu účinnosti zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, t. j. k 01.04.1991 nemohol prejsť do vlastníctva obce, ak do vlastníctva obce neprešla stavba na tomto pozemku. Za relevantné ustanovenia zákonov, ktoré mal súd podľa názoru žalobcu v konaní aplikovať žalobca označuje § 3d ods. 1, § 3d ods. 5 písm. b) cestného zákona, § 1 ods. 1, § 2 ods. 1, 2 zákona č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu, § 15c ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. a § 14 ods. 1, 2 zákona č. 180/1995 Z. z. Nesprávnym právnym posúdením veci súdom bol žalobca ukrátený na svojom vlastníckom práve. Žalobca navrhuje zmeniť rozsudok súdu prvej inštancie a žalobe vyhovieť, alternatívne zrušiť rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. K odvolaniu žalobcu sa žalovaný vyjadril podrobne v podaní z 10. februára 2023, v ktorom obhajoval svoj, aj názor súdu prvej inštancie o vydržaní vlastníckeho práva k EKN parcele č. XXXX/X žalovaným. Poprel tvrdenie žalobcu, že žalovaný neopieral svoje vlastnícke právo (prípadne dobromyseľnosť držby) o konkrétny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva podľa § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalovaný od počiatku opieral tvrdenia o nadobudnutí vlastníckeho práva k pozemku o § 14 zákona č. 180/1995 Z. z., teda nadobudnutie vlastníctva na základe zákona, čo je jeden z nespochybniteľných spôsobov nadobudnutia vlastníckeho práva. Tento spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva žalovaného k spornému pozemku, aj konkrétny titul nadobudnutia pozemku vyplýval z listín vydaných v procese vyhotovenia a schválenia ROEP, kde v prílohe rozhodnutia Okresného úradu v Lučenci, odboru PPLH č. E/2002/00023 je pri nadobúdanom pozemku EKN parcely č. XXXX/X uvedený ako právny dôvod nadobudnutia tohto neknihovaného majetku práve ustanovenie § 14 zákona č. 180/1995 Z. z. Z týchto okolností prípadný právny omyl komisie, ktorá prejednávala ROEP v spojení s výkladom § 14 zákona č. 180/1995 Z. z., ktorý všetci, vrátane žalobcu až do polovice roku 2019 rešpektovali,

založil u žalovaného nespochybniteľný putatívny dôvod nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním. Dobromyseľnosť žalovaného do roku 2012 nezanikla. Až do polovice roka 2019 sa k žalovanému nedostala žiadna informácia spôsobilá spochybniť jeho presvedčenie o tom, že mu pozemok EKN parcela č. XXXX/X patrí. Až do sporu vedeného na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 10C/6/2018 sa žalobca svojho vlastníctva k tomuto pozemku nedomáhal a vlastníctvo žalovaného výslovne uznával. Z hľadiska právneho posúdenia otázky vydržania nie je podstatné vyriešenie otázky, na akej časti pozemku sa stavba cesty nachádza. Táto otázka by bola podľa žalovaného podstatná len v prípade, pokiaľ by súd na základe žaloby žalobcu rozhodoval o určení vlastníckeho práva k skutočne zastavanému pozemku cestou. Ani skutočnosť, že sa žalovaný nedomáhal vypratania cesty z pozemku ho nijako nediskvalifikovala v jeho viere o jeho vlastníctve. Žalovaný nesúhlasí s argumentáciou žalobcu o tom, že nemožnosť žalovaného nerušene pozemok užívať a voľne s ním nakladať je dosvedčená aj žiadosťou žalovaného adresovanej žalobcovi v súvislosti s výstavbou chodníka popri štátnej ceste I/75, keď žalovaný ako žiadateľ v tejto žiadosti výslovne uviedol, že je vlastníkom EKN parcely č. XXXX/X a žalobcu žiada o stanovisko len ako správcu cesty ležiacej na tomto pozemku pre účely stavebného konania. Žalobca v konaní nepoprel žalovaným popísaný spôsob ujatia sa držby a užívania pozemku. Žalovaný nikdy netvrdil, že vykonával aj údržbu cesty.

3.1 Žalovaný nebol stranou sporu sp. zn. 41Cob/72/2021 vedeného na Krajskom súde v Banskej Bystrici, kde sa podľa tvrdenia žalobcu prejednávala identická vec (vlastníctvo k pozemkom pod cestou I triedy, ktoré boli na list vlastníctva H. I. zapísané na základe chybného ROEP) a je toho názoru, že skutkové tvrdenia v spore medzi žalobcom a žalovaným nie sú rovnaké ako vo veci sp. zn. 41Cob/72/2021. Pokiaľ žalobca poukazuje na rozhodnutie Okresného súdu Trnava sp. zn. 30C/7/2021 a v tejto súvislosti aj na niektoré ustanovenia zákona č. 138/1991 Zb. a z tohto dovodzuje, že do vlastníctva obce nemohli prejsť ani pozemky pod cestou, nakoľko takáto situácia vyplýva priamo zo zákona č. 138/1991 Zb. tu opäť žalovaný udáva, že nebol stranou tohto sporu a aj tu určite existovali rozdielne skutkové okolnosti, keď sa tam uvádza, že sa cesta prestavovala. Neobstojí podľa žalovaného ani právna argumentácia uvádzaná v tomto rozsudku, ktorú si žalobca osvojil, že v zmysle ustanovenia § 15c zákona č. 138/1991 Zb. (§ 15 bol zavedený zákonom č. 306/1992 Zb. ku dňu 25.06.1992) cesta neprešla do majetku obce a teda ani pozemky pod cestou nemohli prejsť na žalovaného, nakoľko to vylučoval zákon. Táto argumentácia je podľa žalovaného nesprávna, pretože zákon č. 180/1995 Z. z. nadobudol účinnosť 01.09.1995 a tento neskorší zákon v § 14 ods. 2 druhá veta ustanovil, že neknihované pozemky prechádzajú dňom účinnosti tohto zákona do vlastníctva obce, na ktorej území sa nachádzajú, čo znamená, že na základe tohto zákonného ustanovenia nadobúdali obce neknihované pozemky bez ohľadu na to, či boli zastavané alebo nezastavané stavbou.

3.2 Žalovaný považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie za vecne správne, spravodlivé, predvídateľné, keď súd prvej inštancie vyslovil v priebehu sporu svoj predbežný právny názor a umožnil stranám sporu vyjadriť sa k otázke vydržania pozemku a aj produkovať skutkové tvrdenia v tejto súvislosti. Žalovaný navrhuje potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie a priznať mu náhradu trov konania.

4. V odpovedi na vyjadrenie žalovaného k odvolaniu žalobcu žalobca zdôrazňoval, že od roku 2002 do 2017 žalovaný neobmedzoval žalobcu v užívaní cesty I/75 a cestného pozemku, bez výhrad a vznášania akýchkoľvek nárokov voči žalobcovi rešpektoval žalovaný žalobcu v nerušenom a neobmedzenom užívaní pozemku a tieto skutočnosti popierajú postavenie žalovaného ako dobromyseľného držiteľa nehnuteľnosti. Nie je pravdou, že až v roku 2019 začal žalobca spochybňovať vlastnícke právo žalovaného. Vlastnícke právo bolo sporné od jeho počiatku, zápisu na list vlastníctva v prospech žalovaného. V júni 2017 žalovaný doručil žalobcovi výzvu na vysporiadanie bezzmluvného užívania pozemku; do tohto dátumu žalobca neurobil žiaden prejav vôle či úkon, ktorým by uznal či inak potvrdil vlastníctvo žalovaného k pozemku pod cestou I/75. V odpovedi na výzvu žalovaného Slovenská správa ciest poukázala na spornosť zápisu vlastníctva obce A. urobeného v rámci ROEP a žalobca v tomto liste navrhol žalovanému usporiadať vzájomné vzťahy uzatvorením zmluvy o bezodplatnom prevode pozemku pod cestou I/75 z obce A. na Slovenskú republiku – Slovenská správa ciest, teda usporiadať vzájomný vzťah mimosúdne. Ministerstvo dopravy SR ako zriaďovateľ Slovenskej správy ciest malo v tomto období snahu riešiť problém s nesprávnymi zápismi obcí ako vlastníkov pozemkov pod cestami v ich intravilánoch legislatívnou zmenou a v tomto smere podnikalo aj konkrétne kroky. K legislatívnemu riešeniu sporných zápisov vlastníctva obcí k pozemkom nedošlo, preto žalobca pristúpil k využitiu ďalších právnych prostriedkov. Žalobca nikdy nepristúpil na vznesené nároky žalovaného, od počiatku poukazoval na spornosť vlastníctva žalovaného a jeho uplatňovaných nárokov. Žalovaný počas celej doby od zápisu ROEP sporný pozemok fakticky neovládal a nenakladal s pozemkom ako vlastným. Absentuje akékoľvek užívanie pozemku vo forme obrábania, úprav či údržby cesty

s pozemkom spojenej, akoby si to povaha nehnuteľnosti vyžadovala, ani na jeho údržbu nevynakladal finančné prostriedky.

4.1 Tvrdenie žalovaného, že vlastnícke právo k EKN parcele č. XXXX/X nadobudol na základe zákona, nemá relevanciu. § 14 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z. z. vylučuje nadobudnutie vlastníckeho práva obcami k neknihovaným pozemkom, ku ktorým ku dňu účinnosti zákona č. 180/1995 Z. z. vykonávali správu miestne orgány štátnej správy. Od nesprávneho výkladu zákona komisiou ROEP nie je možné odvodzovať vlastnícke právo. Podobne nemôže žalovaný odvodzovať svoje vlastnícke právo k pozemku ani zo zákona č. 138/1991 Zb., ktorý je platný a účinný aj po nadobudnutí účinnosti zákona č. 180/1995 Z. z. Zákon č. 138/1991 Zb. je jedným zo základných a zásadných právnych predpisov, ktorými sa obce spravujú a preto by ho štatutárny orgán obce poznať mal. Dva právne predpisy vlastnícke právo žalovaného k spornej parcele vylučujú. Žiadny právny predpis neobsahuje ustanovenie, z ktorého by žalobca mohol legitímne odvodzovať svoje vlastnícke právo k spornému pozemku.

5. Žalovaný v odpovedi z 3. apríla 2023 uviedol, že žalobca výslovne uznal vlastnícke právo žalovaného k spornému pozemku v liste z 15. augusta 2017 sp. zn. SSC 8439/2017/6232/24875, ktorým Slovenská správa ciest reagovala na výzvu na vysporiadanie pozemku, v ktorom obec A. uviedla, že zápisom ROEP v roku 2002 na základe zákona č. 180/1995 Z. z. nadobudla vlastnícke právo k EKN parcele č. XXXX/X, na ktorú žalobca odpovedal tak, že problematika týkajúca sa vlastníckeho práva obcí a miest k pozemkom pod stavbami vo vlastníctve štátu, ktoré (pozemky) prešli do vlastníctva obcí a miest na základe zákona č. 180/1995 Z. z., je záležitosťou mnohých obcí a miest a netýka sa len pozemných komunikácií v správe SSC, musí sa táto problematika riešiť koncepcne a rovnako aj v odpovedi z 19. marca 2018 sp. zn. SSC XXX/XXXX/XXXX/XXXX vo vyjadrení k žalobe v spore vedenom na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 10C/6/2018, kde žalobca uviedol, že žalovaný (v tom spore žalobca) získal bezodplatne od štátu majetok – pozemok, ktorý je predmetom tohto konania.

5.1 Žalovaný súhlasí so žalobcom, že vedenie evidencie majetku nie je spôsobilé suplovať nadobudnutie vlastníctva podľa § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka, avšak tvrdí, že vedenie pozemku v evidencii majetku je nepochybne dôkazom o dobromyseľnosti žalovaného ohľadne držby pozemku. Žalobca na zápis pozemku do vlastníctva žalovaného nijakým spôsobom nezareagoval. S výkladom zákona č. 138/1991 Zb. podávaným žalobcom žalovaný nesúhlasí a znalosť tohto právneho predpisu starostom obce nemohla spôsobiť nedobromyseľnosť ohľadne vlastníctva pozemku. Žalovaný trvá na tom, že zákonom č. 180/1995 Z. z. sa rozšíril rozsah pozemkov, ktoré obce nadobudli do svojho vlastníctva a to aj nad rámec zákona č. 138/1991 Zb. Vyjadrením, že výmera pozemku, ktorá presahuje hranice cesty a jej súčasťou užívanej žalobcom je veľmi malá až zanedbateľná žalobca výslovne uznal, že sa touto žalobou nesprávne domáha určenia vlastníckeho práva k celej výmere pozemku.

6. Krajský súd v Banskej Bystrici funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalobcu podľa § 34 ods. 1 C. s. p. považujúci skutkový stav zistený súdom prvej inštancie za správny, z ktorého môže odvolací súd podľa § 383 C. s. p. vychádzať bez zopakovania alebo doplnenia dôkazov vykonaných súdom prvej inštancie, prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania z dôvodu nenaplnenia zákonných dôvodov uvedených v § 385 ods. 1 C. s. p. pre jeho nariadenie. Viazaný rozsahom aj dôvodmi odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1 C. s. p. preskúmal odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu s prihliadnutím na odvolacie dôvody uplatnené žalobcom, keď sám vady týkajúce sa procesných podmienok, na ktoré podľa § 380 ods. 2 C. s. p. musí odvolací súd prihliadnuť, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené, nezistil. Odvolanie žalobcu je z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie dôvodné. Odvolací súd na základe iného právneho posúdenia veci rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 C. s. p. zmenil, pretože neboli splnené podmienky na potvrdenie ani zrušenie rozsudku.

7. V žalobe žalobca citoval z rozhodnutia Okresného úradu B., katastrálny odbor vo veci sp. zn. X 34/2019 časť, kde tento orgán súhlasil s názorom žalobcu, že EKN parcela č. XXXX/X pod stavbou cestnej komunikácie vybudovanej pred rokom 1950 označenej ako I/75 nachádzajúcej sa v intraviláne obce A. bola nesprávne v katastri nehnuteľnosti na základe rozhodnutia o schválení registra RvIn (register obnovennej evidencie pozemkov v intraviláne) podľa zákona č. 180/1995 Z. z. zapísaná do vlastníctva obce A. a správne mal byť ako vlastník tohto pozemku v rámci registra RvIn zapísaný žalobca Slovenská republika, v správe príslušnej organizácie podľa § 3 ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách vzhľadom k tomu, že sa jednalo o verejný neknihovaný majetok pod cestou I triedy a správcom v súčasnosti má byť v zmysle príslušného zákona Slovenská správa ciest. Okresný úrad Lučenec, katastrálny odbor vo veci sp. zn. X 34/2019 popísal genézu EKN parcely č.

XXXX/X tak, že k nej evidenčný list vedený nebol. Evidenčný list bol založený k CKN parcelám č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X. EKN parcela č. XXXX/X je totožná s CKN parcelou č. XXXX/X. Evidenčný list bol doklad, v ktorom boli zapísané všetky nehnuteľnosti v užívaní toho istého užívateľa (držiteľa, nájomcu, správcu). Ku dňu 31.12.1996 bola ako nájomca, držiteľ alebo iná oprávnená osoba CKN parcely č. XXXX/X na evidenčnom liste č. XXX vedená Okresná správa ciest Lučenec a na základe žiadosti o zmenu údajov katastra podanej Slovenskou správou ciest 03.09.2002 bola vykonaná zmena tak, že sa ako užívateľ parcel na tomto evidenčnom liste zapísala Slovenská správa ciest Bratislava, na ktorú prešla správa majetku po zrušených okresných správach ciest a cestných investorských organizáciách. O skutočnosti, kto bol v čase spracovania diela Rvln užívateľom, správcom EKN parcely č. XXXX/X svedčil zápis v evidenčnom liste č. XXX. Bola to Okresná správa ciest Lučenec, v roku 2002 nahradená Slovenskou správou ciest. Spis Okresného úrad B., katastrálny odbor sp. zn. X 34/2019 mal súd prvej inštancie pripojený a z neho si aj údaje uvádzané Okresným úradom Lučenec, katastrálny odbor overoval. Originálom LV č. XXX nachádzajúcim sa v spise Okresného úradu Lučenec, katastrálny odbor sp. zn. X 34/2019 a originálom súpisu hlásení a listín na zápis zmien v evidencii nehnuteľností za rok 2002 je preukázané, že EKN parcela č. XXXX/X bola zapísaná do vlastníctva žalovaného na základe položky výkazu zmien č. 16 záznamovou listinou, ktorou bolo rozhodnutie Okresného úradu Lučenec, odbor PPLH sp. zn. E/2002/00023. Súčasťou spisu X 34/2019 je aj výpis z evidenčného listu č. XXX katastrálne územie A. vyhotoveného 31.12.1996, kde je ako držiteľ, nájomca alebo iná oprávnená osoba k CKN parcele č. XXXX/X identickej podľa Okresného úradu Lučenec, katastrálny odbor s EKN parcelou č. XXXX/X zapísaná Okresná správa ciest Lučenec, ku ktorému je pripojená žiadosť Slovenskej správy ciest z 03.09.2002 v origináli o zmenu údajov katastra spočívajúcej v zmene názvu správcu, resp. užívateľa pozemkov, konkrétne aj na evidenčnom liste č. XXX katastrálne územie A. na Slovenskú správu ciest Bratislava. Táto žiadosť bola prijatá Správou katastra Lučenec 10.09.2002 a zmeny realizované 22.10.2002. V súpise hlásení a listín na zápis zmien v evidencii nehnuteľností za rok 2002 (príloha v spise X 34/2019) nie je uvedený dátum, kedy došiel okresnému úradu návrh na zápis záznamovej listiny E/2002/00023, ani kedy bol tento zápis vykonaný. Dátum zápisu rozhodnutia o schválení registra obnovenej evidencie pozemkov nie je uvedený ani na čiastočnom výpise z LV č. XXX katastrálne územie A. na č. I. 8 spisu a neuvádza sa ani v odpovedi Okresného úradu Lučenec, katastrálny odbor zo 4. augusta 2017 adresovanej Slovenskej správe ciest na č. I. 9 spisu v kópii, kde je uvedené iba to (na otázku, kedy a akým spôsobom, na základe akého právneho titulu obec A. nadobudla pozemok, ktorý je niekoľko desiatok rokov zastavaný cestou I triedy vo vlastníctve štátu – EKN parcelu č. XXXX/X), že EKN parcela č. XXXX/X po oprave výmery bola zapísaná na LV č. XXX v prospech obce A. po vylustrovaní tohto pozemku ako neknižovanej parcely zhotoviteľom ROEP firmou C. J. – G., D., D. K. H., I. a vlastnícke právo k nej bolo určené podľa § 14 zákona č. 180/1995 Z. z. List vlastníctva č. XXX bol založený zápisom právoplatného rozhodnutia o schválení ROEP v intraviláne v katastrálnom území A.. Týmito dôkazmi je vyvrátená obrana žalovaného prednesená na pojednávaní dňa 01.07.2020, že žalobca v rámci katastrálneho konania ani v rámci tohto súdneho konania nepredložil dôkaz o tom, že by mal EKN parcelu č. XXXX/X v správe a že z dôkazov nachádzajúcich sa v spise Okresného úradu Lučenec, katastrálneho odboru sp. zn. X 34/2019 nevyplýva, že by pozemok EKN parcela č. XXXX/X bola v správe Okresnej správy ciest alebo Slovenskej správy ciest (žalovaný tvrdil, že Okresná správa ciest a jej nástupca Slovenská správa ciest boli len správcom cestnej siete, nie aj správcom pozemku, keď aj na evidenčnom liste č. XXX je Okresná správa ciest Lučenec zapísaná len ako držiteľ, nájomca alebo iná oprávnená osoba, čo nie je možné považovať za správu majetku štátu podľa zákona č. 278/1993 Z. z., preto Okresnú správu ciest ani Slovenskú správu ciest nie je možné považovať za miestny orgán štátnej správy, ktorého správa pozemku by podľa § 14 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z. z. bránila nadobudnutiu vlastníckeho práva k EKN parcele č. XXXX/X žalovaným).

8. V rozhodnutí Okresného úradu v Lučenci, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva z 30. apríla 2002 č. E/2002/00023 o schválení registra obnovenej evidencie pozemkov v intraviláne v katastrálnom území A. (č. I. 171 spisu) sa uvádza, z akých podkladov zhotoviteľ registra pri jeho spracovaní vychádzal, že návrh Rvln bol zverejnený po dobu 30 dní na obci a výpis z návrhu Rvln doručený každému účastníkovi spolu so šekom na zaplatenie príspevku podľa § 10 zákona č. 180/1995 Z. z.; nie je z neho však zistiteľné, či účastníkom konania o vypracovaní registra obnovenej evidencie pozemkov v katastrálnom území A. bol aj žalobca.

9. Z protokolu o zaradení dlhodobého majetku vyhotoveného obcou Ľuboreč 16. mája 2022 a inventárnej karty je zistiteľné, že EKN parcela č. XXXX/X bola zaradená do dlhodobého majetku obce dňom 01.01.2003.

10. Žalobca v podaní z 15.07.2020 s poukazom na § 1 ods. 1 písm. a) zákona č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu vysvetlil, že správu majetku vo vlastníctve Slovenskej republiky vo verejnoprospešnej a nepodnikateľskej sfére majú vykonávať štátne rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené zákonom alebo na základe zákona alebo rozhodnutím ústredného orgánu štátnej správy. Slovenská správa ciest a jej právny predchodca Okresná správa ciest Lučenec sú štátnymi rozpočtovými organizáciami zriaďovanými podľa zákona č. 567/1992 Zb. o rozpočtových pravidlách Slovenskej republiky na plnenie úloh štátu a obcí a postavenie štátnej rozpočtovej organizácie, na ktoré sa vzťahoval zákon č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu, mali aj orgány miestnej štátnej správy, t. j. okresné a obvodné úrady ako nástupcovia národných výborov vykonávajúcich podľa zákona č. 472/1990 Zb. o organizácii miestnej štátnej správy miestnu štátnu správu podľa § 3d zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon). Správcom ciest I triedy v čase účinnosti zákona č. 180/1995 Z. z. boli okresné národné výbory ako miestne orgány štátnej správy podliehajúce zákonu o správe majetku štátu, prípadne nimi na tento účel zriadené organizácie. Okresná správa ciest Lučenec bola zriadená v zmysle § 3d cestného zákona miestnym orgánom štátnej správy ako správcom cesty za účelom správy ciest I triedy v jeho územnej pôsobnosti – v okrese B.. K námietke žalovaného, že na evidenčnom liste č. XXX katastrálne územie A. nebol žalobca vedený ako správca, len ako užívateľ či iná oprávnená osoba, poukázal žalobca na § 19 vyhlášky č. 594/1992 Zb. o vykonávaní zákona o zápisoch vlastníckych práv k nehnuteľnostiam, podľa ktorého osoba evidovaná na evidenčnom liste bola vlastníkom, spoluvlastníkom, nájomcom alebo inou oprávnenou osobou. Osoba zapísaná na evidenčnom liste teda nebola len akýmsi užívateľom pozemku bez právneho titulu, ale oprávneným užívateľom nehnuteľnosti.

11. Z odpovede Slovenskej správy ciest datovanej 21.03.2018 sp. zn. SSC/7745/2018/6271/7306 adresovanej obci A. k žiadosti o stanovisko k projektovej dokumentácii pre stavebné povolenie na stavbu „chodník pozdĺž štátnej cesty I/75“ v kópii na č. l. 160 spisu nie je možné odvodiť tvrdenie žalovaného, že v tomto liste žalobca uznal akýmkoľvek spôsobom vlastnícke právo žalovaného k EKN parcele č. XXXX/X.

12. Žalobca v odvolaní tvrdí, že súd prvej inštancie mal vec správne posúdiť podľa ustanovení cestného zákona, zákona č. 278/1995 Z. z., zákona č. 138/1991 Zb. a zákona č. 180/1995 Z. z. Súd prvej inštancie s výnimkou zákona č. 138/1991 Zb. všetky na prejednávanú vec aplikoval, okrem toho ustanovenia Občianskeho zákonníka § 130, § 132 a § 134, len vec podľa týchto zákonných ustanovení nesprávne právne posúdil.

13. Podľa § 3d ods. 1 písm. b) zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení účinnom ku dňu účinnosti zákona č. 180/1995 Z. z. na správu pozemných komunikácií sú príslušné, ak ide o cesty, okresné národné výbory, prípadne organizácie na tento účel nimi zriadené.

14. Obsahom súdneho spisu je kópia zriaďovacej listiny rozpočtovej organizácie zo 7. decembra 1995 č. 5854/M-95, ktorou Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky zriadilo Slovenskú správu ciest so sídlom Továrnska ulica 7, Bratislava, IČO: 00 33 28 za účelom správy diaľnic a ciest ako majetku vo vlastníctve štátu. Touto zriaďovacou listinou bol riešený aj prechod práv, povinností a záväzkov z okresných správ ciest a cestných investorských útvarov na Slovenskú správu ciest. Okresná správa ciest Lučenec bola podľa tvrdenia žalobcu zriadená okresným národným výborom ako miestnym orgánom štátnej správy za účelom správy ciest I triedy v jeho územnej pôsobnosti – v okrese Lučenec a zapísaná v časti A - držiteľ, nájomca alebo iná oprávnená osoba na evidenčnom liste č. XXX v katastrálnom území A.. Zo spisu Okresného úradu Lučenec, katastrálny odbor sp. zn. X 34/2019 jednoznačne vyplýva, že tento zápis s označením „držiteľ, nájomca alebo iná oprávnená osoba“ svedčí správcovi majetku štátu. Organizácie cestného hospodárstva zriadené okresným národným výborom či jeho právnym nástupcom okresným úradom na plnenie úloh štátu a obcí sa považovali za miestne orgány štátnej správy s postavením rozpočtovej organizácie, na ktoré sa vzťahuje zákon č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu. Takýto názor zastávali aj okresné úrady, katastrálny odbor, čo potvrdzuje odpoveď na položenú otázku uverejnená v katastrálnom buletine č. 2/1997, kde je uvedené, že pod pojmom rozpočtové organizácie podľa § 1 písm. a) zákona NR SR č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu sa rozumejú aj všetky orgány miestnej štátnej správy, rozpočtovými organizáciami sa rozumejú, resp. sú aj organizácie cestného hospodárstva.

15. Podľa § 14 ods. 1, 2 zákona č. 180/1995 Z. z. v znení účinnom do 31.08.2002, v čase rozhodnom pre schválenie ROEP v katastrálnom území A. fond (rozumej Slovenský pozemkový fond) nakladá podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov aj s pozemkami, ktoré tvorili verejný majetok (neknihované pozemky) a ktoré sú vo vlastníctve štátu. Ustanovenie ods. 1 sa nevzťahuje na pozemky v zastavanom území obce. Tieto pozemky prechádzajú dňom účinnosti tohto zákona do vlastníctva obce, na ktorej území sa nachádzajú. Do vlastníctva obce neprechádzajú pozemky, ktoré ku dňu účinnosti tohto zákona sú v správe miestneho orgánu štátnej správy podľa osobitného predpisu. Týmto osobitným predpisom podľa poznámky č. 31 je zákon národnej rady č. 278/1993 Z. z.

16. Žalovaný tvrdí, že vlastnícke právo k EKN parcele č. XXXX/X nadobudol na základe zákona, teda spôsobom zákonom predpokladaným (§ 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka), za ktorý označuje zákon č. 180/1995 Z. z. a jeho § 14 ods. 2. Žalovaný však neaplikuje § 14 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z. z. v celom jeho znení, ale len jeho prvé dve vety a odmieta rešpektovať tretiu vetu § 14 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z. z., ktorá vylučuje nadobudnutie vlastníckeho práva obcou k pozemkom, ktoré ku dňu účinnosti zákona č. 180/1995 Z. z., t. j. ku dňu 01.09.1995 boli v správe miestneho orgánu štátnej správy. Pozemok EKN parcela č. XXXX/X na základe dostupných údajov poskytnutých Okresným úradom Lučenec, katastrálny odbor bola ku dňu účinnosti zákona č. 180/1995 Z. z. v správe cestnej organizácie ako miestneho orgánu štátnej správy, z tohto dôvodu na základe zákona neprešlo vlastnícke právo k tomuto pozemku na obec. Tvrdenie žalobcu, že pozemok pod cestou I/75 zodpovedajúci EKN parcele č. XXXX/X bol verejným majetkom (neknihovaným pozemkom) žalovaným spochybňované nebolo a táto skutočnosť je preukázaná aj správou Okresného úradu Lučenec, katastrálny odbor zo 4. augusta 2017 na č. I. 9 spisu a obsahom katastrálneho spisu X 34/2019. Práve z dôvodu, že išlo o verejný (neknihovaný) majetok sa register obnovenej evidencie pozemkov vzťahoval aj k tomuto pozemku.

17. V konaní nebolo rozporované, že na EKN parcele č. XXXX/X leží cesta I triedy s označením I/75 v správe žalobcu a táto cesta bola vybudovaná už aj v roku 1932, o čom svedčí mostný list cez E. F. za obcou A., podľa ktorého bol E. F. premostený už v roku 1932. Totožný priebeh cesty EKN parcelou č. XXXX/X od jej vybudovania až do súčasnosti potvrdzuje vojenská topografická mapa znázorňujúca stav v období rokov 1957 až 1971 v kópii na č. I. 13 spisu, aj aktuálne mapy katastra nehnuteľností nachádzajúce sa na portáli elektronických služieb katastra nehnuteľností.

18. Na základe takto zisteného skutkového stavu vyslovil súd prvej inštancie právny názor, že pri vyhotovení registra obnovenej evidencie pozemkov v katastrálnom území A. bol nesprávne aplikovaný § 14 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z. z., keď za vlastníka EKN parcely č. XXXX/X bola označená obec A.. Register obnovenej evidencie pozemkov je podľa § 7 ods. 4 zákona č. 180/1992 Z. z. verejnou listinou, na základe ktorej okresný úrad, katastrálny odbor zapísal údaj o vlastníckom práve k tejto parcele v prospech žalovaného. EKN parcelu č. XXXX/X žalovaný nadobudnúť nemohol z dôvodu, že ku dňu účinnosti zákona č. 180/1995 Z. z. bol správcom tohto pozemku právny predchodca žalobcu Okresná správa ciest Lučenec ako miestny orgán štátnej správy podľa § 15 a § 16 zákona č. 278/1993 Z. z. Súd prvej inštancie odmietol názor žalobcu, že vydržal vlastnícke právo k EKN parcele č. XXXX/X už pred rokom 2002, kedy bolo vlastnícke právo k tejto parcele zapísané v prospech žalovaného s odôvodnením, že žalobca (jeho právny predchodca) bol vlastníkom a správcom predmetnej nehnuteľnosti na základe zákonného článku I z roku 1890, § 1 zákona č. 147/1949 Sb., ktorým sa vydávajú niektoré predpisy o verejných cestách a § 3d ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb., preto nemohol vydržať vlastnícke právo k svojmu vlastnému majetku.

18.1 S touto časťou právneho názoru súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje. Pri vyhotovení registra obnovenej evidencie pozemkov mal byť aplikovaný § 14 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z. z. v celom jeho znení a keby tak postupované bolo, nemohol by byť žalovaný zapísaný ako vlastníkom k EKN parcele č. XXXX/X k pôvodne neknihovanému verejnému majetku vo vlastníctve štátu v správe miestneho orgánu štátnej správy, keď prechod vlastníckeho práva k takémuto pozemku vylučoval § 14 ods. 2 tretia veta zákona č. 180/1995 Z. z.

19. Nadobudnutie vlastníckeho práva žalovaným založil súd prvej inštancie na inom právnom dôvode než žalovaný. Rozhodnutie Okresného úradu v Lučenci, obor PPLH z 30. apríla 2002 č. E/2002/00023 (č. I. 171 spisu) ako rozhodnutie štátneho orgánu konajúceho v mene žalobcu považoval za putatívny titul nadobudnutia vlastníckeho práva žalovaným. Dôsledkom chybného interpretácie právneho predpisu štátnym orgánom vyvolávajúcím právny omyl u žalovaného, že sa stal vlastníkom pozemku je možné podľa názoru súdu prvej inštancie odôvodniť názor, že žalovaný bol pri vstupe do držby pozemku

aj po celú 10 ročnú vydržaciú dobu podľa § 130 ods. 1 a § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka dobromyseľný o tom, že mu vec patrí, preto je potrebné žalovaného považovať za oprávneného držiteľa EKN parcely č. XXXX/X. Tento právny omyl na strane žalovaného je ospravedlniteľný z dôvodu, že ho nevyvolal sám žalovaný, ale žalobca prostredníctvom rozhodnutia štátneho orgánu, čo je jedným zo spôsobov nadobudnutia vlastníckeho práva podľa § 132 ods. 1 OZ. Žalobca po celú vydržaciú dobu ponechal žalovaného v presvedčení, že je oprávneným držiteľom nehnuteľnosti a tento oprávnenia vlastníka pozemku aj skutočne vykonával, keď sa o pozemok presahujúci teleso štátnej cesty staral tak, že ho kosil, vybuďoval okolo štátnej cesty chodník a viedol tento majetok v inventárnom súpise. Súd prvej inštancie vyslovil záver, že 10 ročná vydržacia doba začala plynúť 30. aprílom 2002, dňom rozhodnutia o schválení ROEP a uplynula 30. apríla 2012, kedy sa žalovaný podľa § 134 ods. 1 OZ na základe vydržania vlastníckeho práva stal vlastníkom sporného pozemku. Výzva zo strany žalobcu na usporiadanie vlastníckeho práva k pozemku bola adresovaná žalovanému až 15.05.2017 po uplynutí vydržacej doby.

20. Držba je vlastne výkon práv a povinností vlastníka osobou presvedčenou, že vlastníkom veci je. Oprávnená držba sa môže zakladať na domnelom (putatívnom) právnom dôvode alebo na neplatnom právnom dôvode. Ten, kto tvrdí, že nadobudol vlastnícke právo k veci musí uviesť, o aký právny titul opiera svoju dobromyseľnosť. Žalovaný za právny titul nadobudnutia nehnuteľnosti označoval znenie § 14 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z. z., ku ktorému sa odvolací súd vyjadril už v bode 18 tak, že na základe zákona žalovaný vlastnícke právo k EKN parcele č. XXXX/X nadobudnúť nemohol. Právny omyl spočíva v neznalosti alebo neúplnej znalosti všeobecne záväzných právnych predpisov a z toho vyplývajúceho právneho posúdenia právnych dôsledkov určitých konkrétnych právnych skutočností. Omyl vychádzajúci z neznalosti alebo nedokonalkej znalosti celkom jednoznačného a zrozumiteľného ustanovenia zákona je omyl neospravedlniteľný. Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze zo 14. novembra 2018 sp. zn. II. ÚS 484/2015 vyslovil názor, že pri ústavne konformnom výklade dobromyseľnosti držby treba skúmať, či držiteľ objektívne mohol byť presvedčený o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol, nemôže byť teda rozhodujúce, že pri tom nespĺnil zákonné podmienky. Za poctivý spôsob nadobudnutia veci treba považovať také nadobudnutie, ktoré je v súlade s dobrými mravmi. Spravidla je preto rozhodujúce, že držiteľ za držanú vec zaplatil dohodnutú sumu, prípadne poskytol iné dohodnuté plnenie, alebo preukázateľne išlo o dar ako bezodplatné plnenie.

21. Žalovaný neposkytol za EKN parcelu č. XXXX/X žalobcovi žiadne plnenie. Domnieval sa, že vlastnícke právo na neho prešlo bezodplatne zákonnou úpravou účinnou od 01.09.1995, avšak pri jednoznačnom znení ustanovenia § 14 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z. z. tento právny omyl ospravedlniteľný nie je, keď výslovne bolo v texte zákona uvedené, že do vlastníctva obce neprechádzajú pozemky, ktoré ku dňu účinnosti zákona č. 180/1995 Z. z. sú v správe miestneho orgánu štátnej správy podľa zákona o správe majetku štátu. Žalovaný vedel, že na EKN parcele č. XXXX/X sa nachádza štátna cesta, ktorú spravuje miestny orgán štátnej správy a už táto informácia v ňom mohla vyvolať pochybnosti o správnosti zápisu jeho vlastníckeho práva k spornej parcele v registri obnovenej evidencie pozemkov.

22. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 3Cdo/17/2016 z 24.04.2017 vysvetlil, že domnelým (putatívnym) titulom nadobudnutia vlastníctva je určitá skutočnosť, ktorá má navonok znaky riadneho nadobúdacieho titulu (v súlade so zákonom zakladajúceho vznik vlastníctva), chýba pri nej ale niektorá stránka (vlastnosť, znak), ktorú pre nadobudnutie vlastníctva vyžaduje objektívne právo. V prejednávanvej veci žalovanému nesvedčí žiaden titul nadobudnutia vlastníckeho práva majúci navonok znaky riadneho nadobúdacieho titulu, ktorým v prípade nehnuteľnosti podľa § 132 ods. 1 OZ je kúpna, darovacia alebo iná zmluva, prípadne rozhodnutie štátneho orgánu alebo iné skutočnosti ustanovené zákonom.

23. Rozhodnutie Okresného úradu v Lučenci, odbor PPLH o schválení registra obnovenej evidencie pozemkov č. E/2002/00023 nie je rozhodnutím štátneho orgánu, na základe ktorého sa nadobúda vlastnícke právo k nehnuteľnosti. Rozhodnutie o schválení ROEP nie je originálnym titulom nadobudnutia vlastníckeho práva, aj keď je podkladom pre zápis vlastníctva do katastra nehnuteľností. Ide o deklaratórne rozhodnutie, ktoré vlastníctvo nekonštituuje, ale len deklaruje na základe iného právneho titulu (porovnaj uznesenie NS SR z 15. decembra 2020 sp. zn. 7Cdo/291/2019). Najvyšší súd SR v rozsudku z 30.11.2022 sp. zn. 1Sžrk/8/2019 s odkazom na svoju skoršiu judikatúrou zopakoval, že „schválenie ROEP je výsledkom síce administratívneho konania a prijíma sa v podobe rozhodnutia s náležitosťami podľa § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), avšak toto

rozhodnutie má špecifickú povahu. Rozhodnutie o schválení ROEP totiž nie je titulom nadobudnutia vlastníctva k pozemkom. Titulom zostáva naďalej pôvodná právna skutočnosť, na podklade ktorej došlo k nadobudnutiu vlastníctva, ktoré sa však nezapísalo do pôvodného pozemkového katastra, resp. súčasného katastra nehnuteľností. Inými slovami ROEP predstavuje len formalizovaný postup, výsledkom ktorého je zápis vlastníckeho a prípadne aj iného vecného práva k pozemkom do katastra nehnuteľností (rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 4Sžrk/2/2020 z 28. februára 2022)". Z ďalšieho textu tohto rozhodnutia vyplýva, že „v priebehu konania o ROEP sa zisťujú dostupné údaje o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim“.

24. Ak register obnovenej evidencie pozemkov nie je titulom pre nadobudnutie vlastníckeho práva a plní iba evidenčnú funkciu, zjednocuje evidenciu pozemkov v rámci jedného katastrálneho územia, nie je register obnovenej evidencie pozemkov ani rozhodnutie okresného úradu o schválení registra obnovenej evidencie pozemkov titulom pre nadobudnutie vlastníckeho práva podľa § 132 ods. 1 OZ.

25. Podľa právnej úpravy v Občianskom zákonníku účinnnej do 01.01.1992 nebola právnická osoba spôsobilým subjektom vydržania. Na základe zrovnoprávnenia všetkých foriem vlastníctva a subjektov občianskoprávných vzťahov sa stala po 01.01.1992 aj právnická osoba spôsobilým subjektom vydržania podľa § 134 ods. 1 OZ. V rozsudku z 28.11.2007 sp. zn. 4Cdo/287/2006 najvyšší súd výslovne uviedol, že dobrá viera oprávneného držiteľa sa musí vzťahovať k titulu, na základe ktorého mohlo držiteľovi vzniknúť vlastnícke právo. Takýmto titulom (právnym dôvodom) sa môže rozumieť len právny úkon, ktorým sa vec prevádza na iného vlastníka alebo rozhodnutie štátneho orgánu. Odvolací súd je toho názoru, že register obnovenej evidencie pozemkov, rozhodnutie Okresného úradu Lučenec o schválení registra obnovenej evidencie pozemkov č. E/2002/00023 ani § 14 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z. z. definícií putatívneho titulu nevyhovujú a žalovaný z tohto dôvodu nemohol byť dobromyseľný o tom, že mu vec EKN parcela č. XXXX/X patrí, ako to vyžaduje ustanovenie § 130 ods. 1 OZ, z tohto dôvodu nebol oprávneným držiteľom nehnuteľnosti a nemohol sa stať vlastníkom tejto parcely podľa § 134 ods. 1 OZ, keď chýba jeden zo základných predpokladov nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním a to oprávnená držba nehnuteľnosti. Na základe iného právneho názoru k splneniu podmienok vydržania vlastníckeho práva žalovaným podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a žalobe o určenie vlastníckeho práva a určenie správcu spornej nehnuteľnosti vyhovel. Listinami tvoriacimi súčasť spisu bolo jednoznačne preukázané, že EKN parcela č. XXXX/X tvorila verejný majetok vo vlastníctve štátu v správe cestnej organizácie a k strate týchto oprávnení k pozemkom zo strany štátu Slovenskej republiky a Slovenskej správy ciest ako správcu nedošlo ani po nadobudnutí účinnosti zákona č. 180/1995 Z. z., keď v § 14 ods. 2 tretia veta tohto zákona bolo výslovne ustanovené, že pozemok z vlastníctva štátu, ku ktorému ku dňu účinnosti tohto zákona vykonával správu miestny orgán štátnej správy, do vlastníctva obce neprešiel. Bez právneho významu pre tento názor (že pri vyhotovení ROEP mala byť ako vlastníka EKN parcely č. XXXX/X zapísaná Slovenská republika a ako správca Slovenská správa ciest) je, že cesta I/75 nepokrýva celý pozemok, keď celý pozemok v minulosti patril žalobcovi a správu k nemu vykonávala Okresná správa ciest Lučenec.

26. Žalobca predložil dňa 13.07.2021 do súdneho spisu rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 5C/1/2021 z 09.06.2021, ktorým bolo vyhovené jeho žalobe o určenie vlastníckeho práva proti obci I. I., ktorá rovnako ako žalovaný v tomto konaní bola zapísaná ako vlastníka pozemku pod štátnou cestou I triedy v dôsledku zápisu ROEP pri nesprávnej aplikácii § 14 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z. z. Žalovaný po oboznámení sa s týmto rozhodnutím v podaní z 24.03.2022 popieral identitu sporu a zdôrazňoval, že rozsudok súdu prvej inštancie právoplatný nie je.

26.1 Už v priebehu tohto konania rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici o odvolaní žalovanej obce I. I. v spore Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 5C/1/2021 tak, že rozsudkom sp. zn. 12Co/85/2021 z 28. februára 2022 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Odvolací súd v rozsudku sp. zn. 12Co/85/2021 vyslovil záver, že vlastnícke právo k veci, a to aj nehnuteľnej, možno nadobudnúť len spôsobmi uvedenými v § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Samotný proces zostavenia registra obnovenej evidencie pozemkov ale takýmto právnym titulom nie je. Cieľom ROEP-u je zosúladenie skutočného právneho stavu a nie zmena či dokonca deštrukcia dlhodobo existujúcich stabilizovaných právnych vzťahov k pozemkom. Rozhodnutie o schválení ROEP je verejnou listinou, na základe ktorej sa zapisujú údaje registra do katastra nehnuteľností, no samé o sebe tento register nepredstavuje právny titul na nadobudnutie vlastníckeho práva podľa § 132 ods. 1 OZ. Cesta nachádzajúca sa na pozemku, ktorý bol predmetom tohto konania, bola vo vlastníctve štátu, táto stavba neprešla do vlastníctva žalovanej

obce, preto podľa § 15c ods. 1 písm. a) zákona č. 138/1991 Zb. a § 14 ods. 2 tretej vety zákona č. 180/1995 Z. z. nemohla ani parcela pod cestou I triedy prejsť do vlastníctva obce.

26.2. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 25.10.2023 sp. zn. 1Cdo/146/2022 odmietol dovolanie obce I. I. proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. februára 2022 č. k. 12Co/85/2021 považujúc za správny právny názor odvolacieho súdu, že podľa § 14 ods. 2 tretia veta zákona č. 180/1995 Z. z. nemohli pozemky ako pôvodne neknihované, prejsť do vlastníctva obce, na ktorej území sa nachádzajú, keď správu ciest aj pozemkov pod nimi ku dňu 1. septembra 1995 ako ku dňu účinnosti zákona č. 180/1995 Z. z. vykonávala Okresná správa ciest Žiar nad Hronom ako miestny orgán štátnej správy.

27. Súčasťou súdneho spisu je aj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 41Cob/72/2021 z 23.03.2022, ktorým zmenil odvolací súd rozsudok Okresného súdu Brezno a určil, že Slovenská republika je vlastníkom v pomere 1/1 a Slovenská správa ciest správcom pozemkov v katastrálnom území I., ktoré prešli do vlastníctva obce zápisom registra obnovenej evidencie pozemkov v roku 2004 v dôsledku chybnej aplikácie § 14 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z. z. Aj v tom konaní žalobca tvrdil, že vlastníkom nehnuteľností je Slovenská republika z dôvodu, že pozemok leží pod cestou I triedy a tento pozemok až do roku 2004 slúžil na plnenie úloh, ktorými bol poverený správca cesty I triedy Okresná správa ciest Banská Bystrica, právny predchodca žalobcu Slovenskej správy ciest a obec sa bránila tým, že podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka nadobudla vlastnícke právo vydržaním uplynutím 10 ročnej vydržacej doby počítanej odo dňa zápisu vlastníckeho práva pri ROEP. Odvolací súd v označenej veci s poukazom na charakter pôvodného majetku (verejný neknihovaný) a mostné listy, z ktorých zistil, kedy štátna cesta I triedy bola vybudovaná, dospel k inému právnomu posúdeniu veci než Okresný súd Brezno (že obec nadobudla vlastnícke právo k nesprávne zapísanému pozemku do jeho vlastníctva vydržaním) a zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a žalobu zamietol s odôvodnením, že v rámci ROEP-u nemohlo prejsť vlastnícke právo na žalovanú obec a táto nemohla vydržať vlastnícke právo k spornému pozemku z dôvodu chýbajúcej dobromyseľnosti žalovaného, ktorý mal vedomosť o tom, že cesta a pozemky pod cestou boli verejným majetkom a nespornou skutočnosťou bolo, že žalobca užíval za účelom automobilovej dopravy aj pozemky pod cestou a počas celého obdobia vykonával žalobca správu a údržbu cesty. Prechodu vlastníckeho práva k pozemku podľa názoru Krajského súdu v Banskej Bystrici v tejto veci bránilo ustanovenie § 15c zákona č. 138/1991 Zb. a § 14 ods. 2 tretia veta zákona č. 180/1995 Z. z. Podľa zistenia odvolacieho súdu tento rozsudok nadobudol právoplatnosť.

28. Tri senáty odvolacieho súdu dospeli k rovnakému názoru ohľadne výkladu § 14 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z. z.

29. Žalobca v odvolaní tvrdil, že súd prvej inštancie mal posúdiť vec aj podľa ustanovenia § 15c ods. 1 písm. a) zákona č. 138/1991 Zb. Žalovaný sa v rámci odvolacieho konania vyjadroval k aplikácii tohto zákona. Odvolací súd nevyzval strany sporu podľa § 382 C. s. p. na vyjadrenie sa k prípadnej aplikácii ustanovenia § 15c ods. 1 písm. a) zákona č. 138/1991 Zb. z dôvodu, že toto zákonné ustanovenie nepovažoval pre rozhodnutie vo veci za rozhodujúce. Žalovaný si vlastnícke právo k EKN parcele č. XXXX/X odvodzoval od § 14 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z. z., ktorý neodkazoval na zákon o majetku obcí a pre posúdenie, či na základe § 14 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z. z. mohol nadobudnúť žalovaný vlastnícke právo k nehnuteľnosti nebolo potrebné sa zaoberať tým, ako prechod majetku z vlastníctva štátu riešil zákon o majetku obcí. Aj podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/80/2019 z 25.02.2021 sa za ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní nebolo použité v zmysle § 382 C. s. p. sa považuje ustanovenie, o ktorého výklad a použitie nežiadala v priebehu konania žiadna zo sporových strán. Pokiaľ v civilnom sporovom konaní strana sporu sama vo svojom vyjadrení adresovanom súdu navrhne aplikáciu niektorého ustanovenia všeobecne záväzného predpisu kľúčového pre rozhodnutie veci a toto jej vyjadrenie je zaslané na vyjadrenie druhej strane sporu, odvolací súd nemá povinnosť postupovať podľa § 382 C. s. p. a vyzývať strany sporu na vyjadrenie sa k prípadnej aplikácii daného ustanovenia.

30. Civilný sporový poriadok ukladá odvolaciemu súdu v § 396 ods. 2 rozhodnúť o náhrade trov konania aj na súde prvej inštancie, pokiaľ rozhodnutie okresného súdu zmení. Odvolací súd v súlade s § 396 ods. 2 rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu vzhľadom na jeho úspech v konaní v súlade s § 255 ods. 1 C. s. p. O výške náhrady trov konania bude rozhodovať súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 C. s. p.), z tohto dôvodu je povinnosť zaplatiť

náhradu trov konania viazaná na právoplatnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

31. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis
- (§ 127 ods. 1 C. s. p.).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Strany sporu majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C. s. p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Ak neboli splnené podmienky podľa § 429 C. s. p., resp. dovolanie má vady podľa § 429 C. s. p. napriek riadnemu poučeniu dovolateľa o povinnosti podľa § 429 C. s. p. v odvolacom konaní, resp. napriek výzve súdu prvej inštancie adresovanej dovolateľovi na odstránenie vád a jeho poučení o následkoch neodstránenia vád dovolania, dovolací súd dovolanie odmietne (§ 447 písm. e) C. s. p. v spojení s § 436 ods. 1 C. s. p.).